

A Biblia és a zeneirodalom 2. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Biblia és az érzéketlen művészetek

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 6 kr.

Tantárgyai: 1.) Biblia és a zeneirodalom 1. (3 kr.)

2.) Biblia és a zeneirodalom 2. (3 kr.)

3.) Biblia és a képzőművészet 1. (3 kr.)

4.) Biblia és a képzőművészet 2. (3 kr.)

(1.) Tantárgy neve: A Biblia és a zeneirodalom 2.		Kreditértéke: 3	
A tantárgy besorolása: kötelezően választható			
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60% elmélet, 40% gyakorlat			
<p>A tanóra típusa: szeminárium</p> <p>Féléves óraszám:</p> <p>nappali: 26</p> <p>levelező: 8</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): Tanári magyarázat, az adott művészeti alkotás bemutatása, hallgatókkal közös elemzés, megvitatás. Vendégelőadó(k) meghívása az előadásokra. Koncertek, zenei előadások, youtube felvételek ajánlása, nyári zenei tábor szervezése a hallgatók bevonásával.</p>			
<p>A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy</p> <p>Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének feltétele egy szabadon választott zenemű részletes elemzése beadandó dolgozatként kb. 5-8 oldal terjedelemben. Az elemzés elkészítéséhez külső szakirodalom használata kötelező, amelyet meg kell hivatkozni és fel kell tüntetni a dolgozatban. Az elemzést a két félév során megtanult szempontok és módszerek szerint kell elkészíteni.</p> <p>Az értékelés típusa: 5-fokozatú, kritériumorientált értékelés.</p>			
Az írásbeli beadandó dolgozat értékelésének szempontjai:			
Kritériumok	Kitűnően kidolgozott (10 pont)	Elfogadható mértékben kidolgozott (5 pont)	Nem megfelelően kidolgozott (0 pont)
Tudás	A választott téma feldolgozása több szakirodalomra épül, a félév során elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek tükröződnek az elemzésekben.	A hallgató a téma bemutatása során csak az órán tanultakra és a kötelező irodalomra épít.	A választott téma bemutatása nem tükrözi a féléves kurzus során elsajátítható ismereteket. A dolgozat külső szakirodalomra nem épít.
Kifejtés és leírás	A dolgozat kifejtése és gondolatmenete kiváló, vagy jó, nyelvezete közérthető. A nyelvezet tükrözi a	A dolgozat nyelvezete nehézkes, gondolatmenete, érvelése nehezen követhető, a	A dolgozat széteső, a mondatszerkesztés hiányos, nincs érvelés, nem jelenik meg a szakterminológia.

	szakterminológia ismeretét.	szakterminológia hiányos.	
Forma	Igényesen szerkesztett, a formai és a hivatkozási követelményeknek megfelelő írás. A helyesírás megfelelő, gépelési hibák nem jellemzőek.	Formailag elfogadható, Irodalomjegyzék van, de a hivatkozások hiányosak, Előfordulnak gépelési, vagy helyesírási hibák.	A formai követelményeket nem teljesíti, irodalomjegyzéket és/vagy hivatkozásokat nélkülöző dolgozat.

Ponthatárok és érdemjegyek:

jeles (5): 27-30 pont
jó (4): 23-26 pont
közepes (3): 20-22 pont
elégséges (2): 16-19 pont
elégtelen (1): 0-15 pont

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): 2-8. félév

Előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): A Biblia és a zeneirodalom 1.

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus anyaga és célja

A két féléves tantárgy egy speciális szempontú zenetörténeti áttekintés, melynek során a Biblia hatását kíséreljük nyomon a kezdetektől napjainkig. A 2. félév során folytatjuk zenetörténeti áttekintésünket a bécsi klasszikusoktól a 19. századi romantikán át a mai zenei irányzatokig. Az eddigiekhez hasonlóan történeti és eszmerendszeri háttérbe illesztve vizsgáljuk az egyes korok egyházzenei áramlatait, külön is kitérve a legfőbb történelmi ismereteken túl a közgondolkodás megváltozására, aminek a zene mindig korhű leképezése. Mindezek ismeretében megpróbálunk választ találni arra a kérdésre, mi jellemzi az istentiszteleti zenéket. Vizsgálódásunkat megkönnyíti, hogy az órák egyre inkább zenehallgatás-központúak. Ez segít elmélyülni a zene birodalmában, felfedezve szépségeit, értékeit és jellemző eszköztárát. Éppen ezek egyben tárgyunk fő célkitűzései is.

Témakörök:

1. A bécsi klasszikusok egyházi zenéje (Haydn: Teremtés, Mozart: Requiem, Beethoven: Missa solennis, korok eszmei áramlatai, ezekhez való viszonyulásuk, változások az egyházi zenében).
2. A 19. századi romantika 1. (Brahms: Német requiem, Liszt: Krisztus oratórium, ceciliánus mozgalom, ateizmus és miszticizmus, a művészet, mint valláspótlék).
3. A 19. századi romantika 2. (Mendelssohn: Elias).
4. A 20. század fő zenei irányzatai, egyházi és vallásos zenéje (Kodály: Psalmus Hungaricus, Sztravinszkij: Zsoltárszimfónia, Respighi: Római ünnepek, spirituálé, fehér és fekete gospel, keresztény rockzene, Webber: Jézus Krisztus szupersztár, Tolcsvai: Mária evangéliuma, New Age). Az istentiszteleti célra alkalmas zene jellemzői.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom

- Tóth Judit: *A Biblia és a zeneirodalom*. Sola Scriptura Teológiai Főiskola, főiskolai jegyzet, é.n. h.n. 5-8. fejezetek

Ajánlott irodalom

- Szabolcsi Bence: *A zene története*, Zeneműkiadó, Budapest, 1958. ISBN nélkül (vonatkozó részek)
- Wilson-Dickson, Andrew: *A kereszténység zenéje*, Gemini Kiadó, Budapest, 1998. ISBN 9638168277 (vonatkozó részek)
- Menuhin, Yehudi – Davis, Curtis W.: *Az ember zenéje*, Zeneműkiadó, Budapest, 1981.

ISBN 9633303974 (vonatkozó részek)

- Balducci, Corrado: *Sátánizmus és rockzene*, Bencés-Piemme Kiadó, Pannonhalma, 1992. ISBN nélkül
- Liebi, Roger: *Rockzene! Ifjúság haladó korunkban-New Age! Fordulat*, Evangéliumi Kiadó és Iratmisszió, Budapest, 1990, ISBN 9789638079190

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- Alapismeretek a Biblia egyetemes emberi kultúrában nyomon követhető hatástörténetéről, ezen belül a zeneművészetre gyakorolt hatásáról.
- A Biblia történeteire és eszmeiségéhez kapcsolható művészeti alkotások ismerete és felismerése, továbbá
- az alapvető művészi kifejezőmódok és stílusjegyek ismerete.
- Átfogó zenetörténeti ismeretek, beleértve a kortörténeti háttér alapszintű ismeretét.
- Zenei alapfogalmak és műfajok ismerete.

b) képességei

- Képes a szakterületéhez tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére és önálló feldolgozására.
- Képes a tudatos zenehallgatásra és a műelemzésre.
- Képes a zene, mint önkifejezési eszköz „dekódolására” a tanult szempontok alapján
- Képes az adott zeneművel, zenei stílussal kapcsolatos személyes álláspontjának elemző kifejtésére írásban és szóban egyaránt.
- Képes az informatikai ismeretek felhasználói szintű alkalmazására.
- Képes tudása és képességei önálló fejlesztésére.

c) attitűdje

- Személyisége nyitott, előítélet-mentes.
- Meghallgatja, mérlegeli mások álláspontját, tiszteletben tartja az övétől eltérő vallási, lelkiismereti meggyőződést.
- Kritikai észrevételeit és saját álláspontját a retorika szabályait követve, indulat nélkül fogalmazza meg és képviseli.
- Folytonosan fejleszti saját tudását és keresi tudása gyakorlati megvalósításának lehetőségeit.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik egyéni felelősségtudattal, álláspontját körültekintően alakítja ki, hogy az másokat emberi méltóságukban,
- elutasít, nem alkalmaz érzelmi, vagy ideológiai jellegű manipulációt.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Kocsiszy Éva** habilitált egyetemi tanár, az MTA doktora

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): **Tóth Judit** művésztanár